

Urząd Regulacji
Energetyki

DOKUMENT KONSULTACYJNY

**na podstawie art. 28 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca
2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych
struktur taryf przesyłowych dla gazu**

Warszawa, dn. 14 października 2019 r.

Spis treści:

1. Podstawa prawna	3
2. Realizacja.....	4
2.1. Terminy.....	4
2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji.	4
3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego.....	5
4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP	6
4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	6
4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.	6
4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	7
4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych.....	9
4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego.....	10
4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.....	10
4.6.1. Rozwiązania przewidziane w Kodeksie taryfowym.....	10
4.6.2. Poziom rabatów <i>ex-ante</i> proponowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego	11
4.6.3. Usługi przerywane warunkowo ciągle.....	12
4.6.4. Rewers wirtualny.....	13
5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol GAZ.....	13
5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego.....	13
5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego.....	14
5.3. Zastosowanie mnożników	14
5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego.....	14
5.5. Rewers wirtualny.....	15
Załączniki:	15

1. Podstawa prawna

W dniu 6 kwietnia 2017 r. wszedł w życie Kodeks taryfowy¹ i od tego dnia jest stosowany, z wyjątkiem przepisów rozdziałów VI i VIII, które są stosowane od dnia 1 października 2017 r. oraz rozdziałów II, III i IV, które są stosowane od dnia 31 maja 2019 r.

Celem Kodeksu taryfowego jest zharmonizowanie struktur taryf przesyłowych operatorów państw członkowskich oraz wyznaczenie pewnych narzędzi umożliwiających porównanie stosowanych na obszarze UE taryf przesyłowych, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności w wyborze elementów metody wyznaczania ceny referencyjnej, umożliwiającej dostosowanie do stopnia dojrzałości konkretnego rynku oraz poziomu złożoności sieci przesyłowej.

W myśl art. 23 ust. 2 pkt 11a ustawy – Prawo energetyczne do zakresu działania Prezesa URE należy m.in. (...) wykonywanie obowiązków organu regulacyjnego wynikających z rozporządzeń przyjętych na podstawie art. 8 oraz art. 23 rozporządzenia 715/2009² (w tym także Kodeksu taryfowego).

Niniejsze, II konsultacje z organami regulacyjnymi wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE oraz z odpowiednimi zainteresowanymi podmiotami, wynikają z obowiązków Prezesa URE, określonych w art. 28 Kodeksu taryfowego, i dotyczą:

- a) poziomu mnożników,
- b) poziomu współczynników sezonowych i ich obliczeń określonych w art. 15 Kodeksu taryfowego,
- c) poziomów rabatów określonych w art. 9 ust. 2 i art. 16 Kodeksu taryfowego, tj. rabatów na punktach wejścia z terminalu LNG oraz rabatów stosowanych w celu obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej,

dla sieci przesyłowej Operatora Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A., zwanego dalej „OGP” lub „Operatorem” oraz sieci będącej własnością przedsiębiorstwa energetycznego System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol GAZ S.A., zwany dalej „EuRoPol GAZ”, na której OGP pełni funkcję operatora systemu przesyłowego gazowego na podstawie decyzji Prezesa URE z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT.

Pierwsze konsultacje w powyższym zakresie zostały przeprowadzone w dniach 31 sierpnia – 31 października 2018 r. Po zakończeniu tych konsultacji, zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE, w dniu 29 marca 2019 r. Prezes URE wydał i opublikował komunikat³ dotyczący aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)–c) Kodeksu taryfowego. Komunikat ten został uwzględniony w kalkulacji taryf na 2020 r., odpowiednio przez Operatora i EuRoPol GAZ.

Stosownie do art. 28 ust. 2 Kodeksu taryfowego ww. konsultacje przeprowadza się w każdym okresie taryfowym, począwszy od daty ww. komunikatu.

¹ rozporządzenie Komisji (UE) 2017/460 z 16 marca 2017 r. ustanawiające kodeks sieci dotyczący zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych dla gazu (Dz. Urz. UE L 72 z 17.03.2017 s. 29),

² rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1775/2005 (Dz. Urz. UE L 211 z 14.08.2009 r. s. 36),

³ <https://www.ure.gov.pl/pl/biznes/taryfy-zalozenia/konsultacje-art-28-nc-t/7848,Konsultacje-w-zakresie-rabatow-mnozownikow-i-wspolczynnikow-sezonowych-do-taryf-na.html>.

2. Realizacja

2.1. Terminy

Niniejszy dokument został opracowany i opublikowany w ramach konsultacji przeprowadzanych przez Prezesa URE dla taryf dotyczących usług przesyłania paliw gazowych w zakresie (1) sieci przesyłowej będącej własnością OGP oraz (2) sieci przesyłowej będącej własnością EuRoPol GAZ-u. Zostanie on zamieszczony na stronie internetowej URE, a do organów regulacyjnych wszystkich bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE będzie skierowana informacja pisemna.

W procesie konsultacji obejmującym okres **od 14 października do 14 grudnia 2019 roku** możliwe jest przesyłanie uwag przez zainteresowane podmioty na adres mailowy **drg@ure.gov.pl** wpisując w tytule „**Konsultacje art. 28 NC TAR – 2021**”.

Przesyłane opinie powinny zawierać uzasadnienie (ewentualnie odniesienia do analiz, porównań i dokumentów na których się opierają). W przekazywanych Prezesowi URE danych należy wskazać, które z nich stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa i nie powinny być udostępniane podmiotom trzecim.

Po zakończeniu konsultacji Prezes URE, stosownie do postanowień art. 28 ust. 2 i 3 Kodeksu taryfowego, podejmie decyzję co do aspektów, o których mowa w art. 28 ust. 1 Kodeksu taryfowego w zakresie sieci przesyłowej OGP oraz sieci będącej własnością EuRoPol GAZ-u, biorąc pod uwagę stanowiska organów regulacyjnych bezpośrednio połączonych państw członkowskich UE. Decyzja zostanie opublikowana w formie komunikatu Prezesa URE, co nastąpi w terminie do końca marca 2021 r.

2.2. Istotne czynniki niniejszych konsultacji

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, podejmując decyzję odnośnie zagadnień będących przedmiotem niniejszych konsultacji bierze pod uwagę odpowiedzi otrzymane w ramach konsultacji oraz następujące aspekty:

a) w odniesieniu do mnożników:

- równowagę między ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem, a zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy,
- wpływ na przychody z usług przesyłowych oraz ich odzyskanie,
- potrzebę unikania subsydiowania skrośnego między użytkownikami sieci oraz zwiększenia odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe,
- przypadki ograniczeń w fizycznym przepływie paliwa gazowego i ograniczeń umownych,
- wpływ na przepływy transgraniczne,

b) w odniesieniu do współczynników sezonowych:

- wpływ na ułatwienie ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury,
- potrzebę lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez ceny bazowe.

Zarówno Operator jak i EuRoPol GAZ uwzględnią decyzję Prezesa URE w sprawie konsultowanych aspektów w kalkulacji taryf dla usług przesyłania gazu, przedkładanych do zatwierdzenia. Postanowienia te będą miały zastosowanie w rozliczeniach z użytkownikami systemu przesyłowego.

3. Polski system przesyłowy gazu ziemnego

Polski system przesyłowy gazu ziemnego składa się w szczególności z systemu przesyłowego będącego własnością OGP i systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol GAZ-u.

OGP posiada koncesję na przesyłanie paliw gazowych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, udzieloną decyzją Prezesa URE z dnia 30 czerwca 2004 r. znak: PPG/95/6154/W/2/2004/MS (ze zmianami).

Decyzją z dnia 23 czerwca 2006 r. znak: DPE-47-4(2)/6154/2006/BT (ze zmianami), Prezes URE wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na okres do dnia 31 grudnia 2030 r. Natomiast decyzją z dnia 17 listopada 2010 r. znak: DPE-4720-4(8)/2010/6154/BT Prezes URE, z urzędu, wyznaczył OGP operatorem systemu przesyłowego gazowego na, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odcinku gazociągu Jamał – Europa Zachodnia, którego właścicielem jest EuRoPol GAZ, na okres do dnia 31 grudnia 2025 r.

Na obecny sposób funkcjonowania części systemu przesyłowego będącego własnością EuRoPol GAZ-u wpływ mają także prawa nabyte związane z tzw. kontraktami historycznymi. Zagadnienie to reguluje ustawa z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2013 r. poz. 984) – dalej „Ustawa zmieniająca”.

Zgodnie z art. 22 ust. 1 Ustawy zmieniającej, przedsiębiorstwa energetyczne, będące w dniu 3 września 2009 r. właścicielami sieci przesyłowej, zachowały prawo do realizacji umów o świadczenie usług przesyłania paliw gazowych, zawartych przed tym dniem, do czasu ich wygaśnięcia bez możliwości ich przedłużenia. Jednocześnie, w art. 23 Ustawy zmieniającej przesądzone, iż do umów o powierzenie wykonywania obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej, stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu wygaśnięcia umów, o których mowa w art. 22 Ustawy zmieniającej (czyli tzw. kontraktów historycznych). Potrzeba wprowadzenia takich zasad wynikała z konieczności ochrony praw nabytych. Rozwiązanie to zostało zaakceptowane w procesie certyfikacji OGP przez Komisję Europejską.

W efekcie, w okresie przejściowym (tj. w okresie obowiązywania historycznych kontraktów na przesyłanie gazu), zarówno Operator jak i EuRoPol GAZ, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne, stosownie do posiadanych koncesji, kalkulują odrębne taryfy w zakresie własnych sieci przesyłowych i przedkładają Prezesowi URE do zatwierdzenia. W związku z powyższym również konsultacje, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, w okresie przejściowym są realizowane odrębnie w zakresie taryfy OGP oraz EuRoPol GAZ.

Taryfy dla usług przesyłania paliw gazowych na 2020 r. dla ww. Przedsiębiorstw, zostały zatwierdzone z uwzględnieniem komunikatu Prezesa URE nr 24/2019 z dnia 29 marca 2019 r. *w sprawie poziomu mnożników, współczynników sezonowych i rabatów, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a)-c) Kodeksu taryfowego, uwzględnianych w kalkulacji taryf dla usług przesyłania paliw gazowych na okres od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 grudnia 2020 r.* Natomiast wyniki niniejszych konsultacji zostaną uwzględnione w taryfach na 2021 r. oraz w publikacji dokonywanej przez Operatora na podstawie art. 29 Kodeksu taryfowego, tj. nie później niż 30 dni przed coroczną aukcją zdolności rocznej, która odbędzie się w lipcu 2020 r.

4. Konsultacje w zakresie taryfy OGP

4.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

W art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego zostały określone dopuszczalne wartości mnożników dla następujących produktów z zakresu zdolności:

- kwartalnych i miesięcznych standardowych produktów z zakresu zdolności – nie mniej niż 1 i nie więcej niż 1,5;
- dobowych i śróddziennych standardowych produktów z zakresu zdolności - nie mniej niż 1 i nie więcej niż 3 (w uzasadnionych przypadkach wartość mnożnika może wynosić mniej niż 1, ale więcej niż 0 oraz więcej niż 3).

Proponowane wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 1.

Tabela nr 1. Wartości mnożników dla standardowych produktów z zakresu zdolności proponowane na 2021 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	2,20	2,20	1,45	1,27

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w Kodeksie taryfowym i będą stosowane zarówno na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi⁴, jak i wewnętrznych punktach systemu przesyłowego (dla gazu E⁵ i L⁶).

4.2. Uzasadnienie dla proponowanego poziomu mnożników.

Skalkulowane wartości mnożników mają na celu zachęcenie użytkowników systemu przesyłowego do zamawiania produktów długoterminowych, które przyczyniają się do generowania właściwych impulsów w zakresie kierunków rozbudowy systemu przesyłowego. Jednocześnie mają one zapewnić uczestnikom rynku możliwość elastycznego korzystania z systemu przesyłowego poprzez dostosowanie rezerwowanej przepustowości w trakcie roku za pomocą produktów o krótszym okresie trwania. Poziom mnożników ma również na celu odzwierciedlenie w cenach produktów krótkoterminowych ewentualnego ryzyka utraconych korzyści z tytułu sprzedaży produktów krótszych niż roczne.

Przyjęcie zbyt niskiego poziomu mnożników skutkowałoby obniżeniem stawek przesyłowych dla produktów krótkoterminowych, a to spowodowałoby zmianę struktury portfela kontraktów, polegającą na zwiększeniu udziału produktów krótkoterminowych. Zredukowanie ceny kontraktów krótkoterminowych zwiększyłoby ryzyko finansowe funkcjonowania Operatora i mogłoby narazić go na poniesienie strat finansowych.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia równowagi między - z jednej strony ułatwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z drugiej zaś zapewnianiem długoterminowych sygnałów dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy, a także dotychczasowe poziomy

⁴ o których mowa w art. 2 ust. 1 Kodeksu taryfowego, tj. Białorusią i Ukrainą.

⁵ E – gaz ziemny wysokometanowy – grupa E,

⁶ L – zaazotowany gaz ziemny – grupa L, podgrupa Lw.

współczynników korekcyjnych⁷, zastosowanych w taryfach na 2020 r. (tabela nr 4), zdecydowano się na przyjęcie wartości mnożników z wyższej połowy przedziałów, o których mowa w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego (jak w tabeli nr 1).

4.3. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

W celu zwiększenia optymalizacji wykorzystania systemu poprzez generowanie zachęt do korzystania z sieci przesyłowej w okresach mniejszego zapotrzebowania na przepustowość, zgłaszanego przez użytkowników systemu, będą zastosowane współczynniki sezonowe.

Proponowane poziomy współczynników sezonowych dla poszczególnych rodzajów produktów z zakresu zdolności przedstawia Tabela nr 2.

Tabela nr 2. Współczynniki sezonowe proponowane na 2021 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	0,97	0,97	0,97	1,07
Listopad	1,08	1,08	1,08	
Grudzień	1,16	1,16	1,16	
Styczeń	1,18	1,18	1,18	1,17
Luty	1,16	1,16	1,16	
Marzec	1,18	1,18	1,18	
Kwiecień	0,91	0,91	0,91	0,87
Maj	0,86	0,86	0,86	
Czerwiec	0,83	0,83	0,83	
Lipiec	0,84	0,84	0,84	0,85
Sierpień	0,87	0,87	0,87	
Wrzesień	0,84	0,84	0,84	

Współczynniki sezonowe zostały obliczone zgodnie z metodologią opisaną w art. 15 Kodeksu taryfowego w oparciu o wolumeny gazu odebrane w punktach wyjścia z systemu przesyłowego gazu E i L w 2018 r. (z wyłączeniem wolumenów gazu przesłanych do punktów wyjścia do PMG). Użyte parametry zostały dobrane w taki sposób, aby iloczyn mnożnika i odpowiedniego współczynnika sezonowego dawał wartość zbliżoną do współczynników korekcyjnych stosowanych dotychczas. Szczegółowe obliczenia zostały przedstawione w załącznikach 1-3. W przypadku usług kwartalnych przyjęto wariant, o którym mowa w art. 15 ust. 5 lit a) pkt (i) Kodeksu taryfowego (średnia arytmetyczna poszczególnych współczynników sezonowych stosowanych przez okres trzech miesięcy).

Tabela nr 3 przedstawia obliczone poziomy współczynników korekcyjnych stanowiących iloczyn wymienionych powyżej mnożników dla poszczególnych rodzajów produktów krótkoterminowych z zakresu zdolności (Tabela nr 1) oraz współczynników sezonowych (Tabela nr 2), zdefiniowanych w Kodeksie taryfowym.

⁷ Pojęcie „współczynniki korekcyjne” jest stosowane w taryfach Operatora i wynikało z przepisów rozporządzenia Ministra Energii z dnia 15 marca 2018 r. w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń w obrocie paliwami gazowymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 640), zwanego dalej „Rozporządzeniem taryfowym”. Odnosząc to pojęcie do siatki pojęciowej Kodeksu taryfowego zauważyć należy, że w praktyce są one iloczynem stosowanych mnożników i współczynników sezonowych, określonych w Kodeksie taryfowym.

Tabela nr 3. Obliczone „współczynniki korekcyjne” dla standardowych produktów z zakresu zdolności proponowane na 2021 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	2,13	2,13	1,41	1,36
Listopad	2,38	2,38	1,57	
Grudzień	2,55	2,55	1,68	
Styczeń	2,60	2,60	1,71	1,49
Luty	2,55	2,55	1,68	
Marzec	2,60	2,60	1,71	
Kwiecień	2,00	2,00	1,32	1,10
Maj	1,89	1,89	1,25	
Czerwiec	1,83	1,83	1,20	
Lipiec	1,85	1,85	1,22	1,08
Sierpień	1,91	1,91	1,26	
Wrzesień	1,85	1,85	1,22	
Średnia	2,18	2,18	1,44	1,26

Wartości współczynników korekcyjnych uwzględnionych w taryfach na 2020 r. przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4. Współczynniki korekcyjne dla standardowych produktów z zakresu zdolności z taryfy na 2020 r.

Miesiąc\Rodzaj produktu	Śróddzienny	Dobowy	Miesięczny	Kwartalny
Październik	2,2440	2,2440	1,4790	1,3843
Listopad	2,4200	2,4200	1,5950	
Grudzień	2,5520	2,5520	1,6820	
Styczeń	2,6620	2,6620	1,7545	1,4224
Luty	2,4200	2,4200	1,5950	
Marzec	2,3100	2,3100	1,5225	
Kwiecień	2,1780	2,1780	1,4355	1,1430
Maj	1,9580	1,9580	1,2905	
Czerwiec	1,8040	1,8040	1,1890	
Lipiec	1,8920	1,8920	1,2470	1,0795
Sierpień	1,8260	1,8260	1,2035	
Wrzesień	1,9140	1,9140	1,2615	
Średnia	2,1817	2,1817	1,4379	1,2573

Średnia arytmetyczna z iloczynów współczynnika sezonowego (tabela 2) i odpowiedniego mnożnika (tabela 1), obliczona zgodnie z art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego, mieści się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

Przyjęte mnożniki i współczynniki sezonowe pozwalają na zachowanie równowagi pomiędzy wykorzystaniem przez uczestników rynku produktów krótko- i długoterminowych, co korzystnie wpływa na stawki przesyłowe dla wszystkich podmiotów korzystających z polskiego systemu przesyłowego, a także daje sygnały dla efektywnego inwestowania w ten system. Poziom współczynników sezonowych (jak w tabeli nr 2) został przyjęty z uwzględnieniem konieczności

zapewnienia ekonomicznego i efektywnego wykorzystania infrastruktury przesyłowej w ciągu całego roku oraz lepszego odzwierciedlenia kosztów poprzez stawki przesyłowe, mając także na uwadze dotychczasowe poziomy współczynników korekcyjnych przyjętych w taryfie dla 2020 r. (*vide* tabela nr 4).

Założeniem przyjętych wartości mnożników i współczynników sezonowych jest preferowanie kontraktów długoterminowych i kształtowanie stawek głównie w oparciu o zamówione, niezmiennie w ciągu roku, moce długoterminowe. Wynika to ze specyfiki działalności operatora systemu przesyłowego, polegającej na tym, że przesyłanie paliwa gazowego nasila się w tzw. sezonie grzewczym, natomiast koszty magazynowania, przesyłania, konserwacji sieci ponoszone są przez Operatora w ciągu całego roku. Oznacza to, że Operator musi mieć zapewnioną płynność finansową przez cały rok.

Zmiana obecnie stosowanego rozwiązania w zakresie usług krótkoterminowych byłaby niekorzystna z punktu widzenia zawartych przez Operatora umów dotyczących finansowania inwestycji strategicznych i mogłaby być czynnikiem stwarzającym podstawę do ich renegotjowania lub rozwiązania. Należy zauważyć, iż polska sieć przesyłowa w celu zapewnienia dywersyfikacji i bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego wymaga znacznych inwestycji w zakresie jej rozbudowy.

4.4. Zastosowanie mnożników i współczynników sezonowych

Obliczone mnożniki i współczynniki sezonowe będą stosowane na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE, z krajami trzecimi oraz wewnętrznymi punktach systemu przesyłowego (dla gazu E i L), z uwzględnieniem punktów wejścia/wyjścia do podziemnych magazynów gazu, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op^8 = Mn * Ws * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ws – współczynnik sezonowy,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/h za h],
- Mu – moc umowna [MWh/h],
- T – liczba godzin świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h].

⁸ w przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, o którym mowa w pkt 4.6.5, stosuje się dodatkowo współczynnik 0,2.

4.5. Poziom rabatów w punkcie wejścia do systemu przesyłowego z instalacji LNG - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego

Zgodnie z art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w punktach wejścia z instalacji LNG (...) można stosować rabat w odniesieniu do taryf przesyłowych opartych na zdolności w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw.

Analizując postanowienia art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego w kontekście polskiego rynku gazu ziemnego zauważyć należy, że rynek ten należy do grupy rynków średniej wielkości o wysokim stopniu uzależnienia od dostaw z jednego kierunku. Krajowe wydobycie gazu ziemnego w 2018 r. stanowiło ok. 20 %⁹ krajowego bilansu dostaw gazu ziemnego. Do 2018 roku głównym źródłem pozyskania gazu z zagranicy, pomimo rozbudowy połączeń międzysystemowych na zachodniej i południowej granicy, był kierunek wschodni. Wysoki poziom uzależnienia rynku polskiego od dostaw gazu z jednego kierunku miał znaczący wpływ na poziom cen gazu. Dlatego Terminal LNG jako alternatywne źródło dostaw ma za zadanie wspierać procesy rozwoju konkurencji na rynku gazu. Uruchomienie Terminalu LNG w Świnoujściu stworzyło warunki wejścia na polski rynek gazu podmiotom, które funkcjonują na światowym rynku LNG. Wzrost konkurencji po stronie dostawców gazu służy poprawie pozycji negocjacyjnych spółek obrotu gazem w Polsce.

W związku z powyższym w przypadku punktu wejścia do systemu przesyłowego z Terminalu LNG w Świnoujściu, od momentu rozpoczęcia regazyfikacji tj. od czerwca 2016 r., stosowany jest rabat w wysokości 100 %. Rozwiązanie to zostało wprowadzone głównie przez wzgląd na kluczowe znaczenie terminalu LNG dla:

- zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu do Polski poprzez dywersyfikację kierunków dostaw oraz zapewnienie dostępu do globalnego rynku gazu - w pełni niezależnego od perturbacji na rynku lokalnym i regionalnym,
- rozwoju konkurencji na krajowym rynku gazu poprzez stworzenie możliwości pozyskania gazu przez dostawców krajowych z nowego źródła.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 2 Kodeksu taryfowego, umożliwiających stosowanie rabatu w odniesieniu do taryf opartych na zdolnościach w punktach wejścia z instalacji LNG w celu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw gazu, utrzymanie rabatu w wysokości 100 % jest również planowane w taryfie na 2021 r.

4.6. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

4.6.1. Rozwiązania przewidziane w Kodeksie taryfowym

Art. 16 Kodeksu taryfowego umożliwia przyjęcie jednego z dwóch rozwiązań w zakresie obliczania cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej. Oba rozwiązania zakładają rabatowanie usług świadczonych na zasadach przerywanych. Różnica pomiędzy wariantami polega na momencie przydzielania rabatu oraz sposobie jego wyznaczenia. W art. 16 ust. 1 - 3 została szczegółowo opisana metoda bazująca na rabacie *ex - ante*, a w ust. 4 uregulowano zasady udzielania rabatu *ex - post*.

⁹ Sprawozdanie z działalności Prezesa URE w 2018 r. s.175.

Pierwsze rozwiązanie (*ex-ante*) skutkuje obliczeniem cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej poprzez pomnożenie cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a rabatem *ex-ante*. W metodzie tej w rozliczeniach z użytkownikiem systemu przesyłowego stosowana jest cena bazowa produktu z zakresu zdolności przerywanej (uwzględniająca rabat) niezależnie od faktycznego wystąpienia ograniczenia przepustowości w danym punkcie. Natomiast w metodzie *ex-post* cena standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej stosowana w rozliczeniach jest taka sama jak cena odpowiedniego produktu z zakresu zdolności ciągłej, a rekompensata jest wypłacana tylko w przypadku faktycznego wystąpienia ograniczenia przepustowości¹⁰.

4.6.2. Poziom rabatów *ex-ante* proponowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Mając na względzie planowany rozwój systemu przesyłowego, wzrost zapotrzebowania na moce, w tym w ramach zakładanego rozwoju energetyki gazowej, a także z uwagi na ewentualny brak dostaw gazu z kierunku wschodniego na punkcie wejścia Drozdowicze Operator wnioskuje, aby w taryfie na 2021 r. zastosować rabat *ex-ante*, o którym mowa w art. 16 ust. 1 – 3 Kodeksu taryfowego. Ocena prawdopodobieństwa przerwania usługi przerywanej dla poszczególnych rodzajów punktów została przeprowadzona z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej służb technicznych Operatora, ze względu na brak przerw standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej w analizowanym okresie. Współczynnik korygujący A proponuje się na poziomie 1.

W związku z powyższym proponuje się dla punktów połączeń międzysystemowych z krajami UE oraz z krajami trzecimi, jak również dla wewnętrznych punktów wejścia/wyjścia stosowanie w rozliczeniach standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej metody *ex-ante*, o której mowa w art. 16 ust. 1-3 Kodeksu taryfowego.

Ceny bazowe standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej będą obliczane poprzez pomnożenie cen bazowych danych standardowych produktów z zakresu zdolności ciągłej przez różnicę między 100 % a poziomem rabatu *ex ante*.

Proponowany jest następujący poziom rabatu *ex-ante* dla 2021 r.:

- 6% dla rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych produktów z zakresu zdolności dla gazu E oferowanych na punktach połączeń międzysystemowych z krajami UE¹¹ oraz z krajami trzecimi,
- 2% dla produktów rocznych, kwartalnych, miesięcznych, dobowych i śróddziennych z zakresu zdolności dla gazu E i L oferowanych na wewnętrznych punktach wejścia/wyjścia¹², z wyjątkiem punktów wyjścia do odbiorców końcowych¹³.

¹⁰ Takie rozwiązanie było zastosowane w taryfie na 2020 r. (publikacja OGP na podstawie art. 29 Kodeksu taryfowego dla taryfy na 2020 r. https://www.gaz-system.pl/fileadmin/pliki/taryfa/pl/2019/Publikacja_informacji_art_29_2020.pdf)

¹¹ Z uwzględnieniem punktu PWP,

¹² Z uwzględnieniem PMG,

¹³ Operator nie będzie oferował usług przerywanych na wewnętrznych punktach wyjścia do odbiorców końcowych, zarówno dla gazu E jak i L.

Rabat *ex-ante* oblicza się zgodnie z metodą określoną w art. 16 ust. 2-3 Kodeksu taryfowego, według następującego wzoru:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

gdzie:

$D_{\text{ex-ante}}$ - poziom rabatu *ex-ante*,

Pro - współczynnik oznaczający prawdopodobieństwo przerwania usługi, który jest ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28 i odnosi się do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

A - współczynnik korygujący, ustalany lub zatwierdzany zgodnie z art. 41 ust. 6 lit. a) dyrektywy 2009/73/WE na podstawie art. 28, stosowany w celu odzwierciedlenia szacowanej wartości ekonomicznej danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, obliczany dla poszczególnych, niektórych lub wszystkich punktów połączeń międzysystemowych, który wynosi nie mniej niż 1.

Współczynnik Pro oblicza się dla poszczególnych punktów wejścia/wyjścia systemu przesyłowego gazu zgodnie z rodzajem oferowanego standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej na podstawie prognozowanych informacji na temat jego elementów, według następującego wzoru:

$$\text{Pro} = \frac{N \times D_{\text{int.}}}{D} \times \frac{\text{CAP}_{\text{av.int.}}}{\text{CAP}}$$

gdzie:

N - przewidywana liczba przerw w świadczeniu usługi w czasie D,

$D_{\text{int.}}$ - wyrażony w godzinach średni czas trwania przewidywanych przerw w świadczeniu usługi,

D - całkowity czas trwania danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej, wyrażony w godzinach,

$\text{CAP}_{\text{av.int.}}$ - przewidywana średnia ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do każdej przerwy w świadczeniu usługi, związana z danym rodzajem standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej,

CAP - całkowitą ilość zdolności przerywanej w odniesieniu do danego rodzaju standardowego produktu z zakresu zdolności przerywanej.

Prawdopodobieństwo przerwania usługi świadczonej na zasadach przerywanych dla standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej oraz rabat *ex-ante* zostały przedstawione w załączniku nr 4. Prawdopodobieństwo przerwania usługi zostało oszacowane w oparciu o dane dotyczące rezerwacji przepustowości w okresie od 1 października 2017 r. do 30 czerwca 2019 r., dla punktów połączeń międzysystemowych dla produktów dobowych, a dla punktów wewnętrznych dla produktów rocznych, kwartalnych i miesięcznych.

4.6.3. Usługi przerywane warunkowo ciągle

Moc umowna (przepustowość) udostępniana na zasadach przerywanych warunkowo ciągle została zdefiniowana w pkt 2.18 taryfy, jako określona w przydziale przepustowości (PP) moc umowna (przepustowość) w fizycznych punktach wyjścia, która może być ograniczona przez Operatora, na zasadach określonych w IRiESP, w przypadku nie zapewnienia paliwa gazowego

w określonych fizycznych punktach wejścia. Do rozliczania tych usług nie stosuje się rabatów *ex-ante*, o których mowa w pkt 4.6.2.

Usługi przerywane warunkowo ciągle świadczone są w ograniczonej liczbie fizycznych punktów wyjścia, wskazanych na stronie internetowej Operatora. Aktualnie dotyczy to tylko punktu Hermanowice, tj. punktu wyjścia do sieci kraju trzeciego, dla którego warunkiem ciągłości przesyłania jest dostarczenie gazu w punkcie wejścia. W 2020 r. Operator informuje o planach poszerzenia katalogu punktów na których świadczone będą usługi przerywane warunkowo ciągle oraz udostępnianie usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, jako produktów oferowanych na zasadach przerywanych warunkowo ciągłych.

4.6.4. Rewers wirtualny

Usługa wirtualnego przesyłania zwrotnego została zdefiniowana w § 2 pkt 24 Rozporządzenia taryfowego jako usługa świadczona przez przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, polegająca na umownym przesyłaniu paliw gazowych w kierunku przeciwnym do fizycznego przepływu paliw gazowych w fizycznych punktach wejścia do sieci przesyłowej lub punktów wyjścia z sieci przesyłowej.

W przypadku usług rewersu wirtualnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 co oznacza stosowanie w tym przypadku rabatu wynoszącego 80%. Wobec powyższego do rozliczania tych usług nie stosuje się rabatów *ex-ante*, o których mowa w pkt 4.6.2.

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych stosuje się także mnożniki i współczynniki sezonowe, o których mowa w pkt 4.1. i 4.3. niniejszego dokumentu.

5. Konsultacje w zakresie taryfy EuRoPol GAZ

5.1. Mnożniki, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. a) Kodeksu taryfowego

Proponuje się zastosować w taryfie na 2021 mnożniki dla produktów krótkoterminowych, przedstawione w Tabeli nr 5, które nie ulegają zmianie w porównaniu do mnożników uwzględnionych w taryfie na 2020¹⁴ r. Należy podkreślić, że do sieci przesyłowej EuRoPol GAZ nie są przyłączeni odbiorcy końcowi ani magazyny gazu. W zakresie przepustowości objętej tzw. kontraktami historycznymi rozliczenia z odbiorcami są prowadzone przez EuRoPol GAZ, natomiast w pozostałym zakresie, w tym rewersu wirtualnego, przez Operatora.

Tabela nr 5. Wartości mnożników dla produktów krótkoterminowych korygujące stawki opłat (ceny referencyjne) za wejście do lub wyjście z sieci EuRoPol GAZ, proponowane na 2021 r.

Usługa przesyłania gazu	Śróddzienna	Dobowa	Miesięczna	Kwartalna
Mnożnik	1,95	1,95	1,30	1,10

Powyższe wartości mnożników mieszczą się w dopuszczalnych przedziałach określonych w art. 13 ust. 1 Kodeksu taryfowego.

¹⁴ obecnie trwa postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE zatwierdzającej taryfę na 2020 r. Zgodnie zaś z art. 47 ust. 2c pkt 2 ustawy – Prawo energetyczne w przypadku upływu okresu, na jaki została ustalona taryfa, do dnia wejścia w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli toczy się postępowanie odwoławcze od decyzji Prezesa URE (dotyczy to również mnożników i rozliczania usług przerywanych określonych w takiej taryfie).

Zastosowane rozwiązanie, podobnie jak w przypadku taryfy OGP, zapewni równowagę pomiędzy umożliwieniem krótkoterminowego obrotu gazem z jednej strony i długoterminowymi sygnałami dla efektywnego inwestowania w system przesyłowy z drugiej.

5.2. Współczynniki sezonowe, o których mowa w art. 28 ust. 1 lit. b) i art. 15 Kodeksu taryfowego

W związku z postanowieniami art. 13 ust. 2 Kodeksu taryfowego nie przewiduje się stosowania współczynników sezonowych, o których mowa w art. 15 Kodeksu taryfowego.

Takie podejście wynika z względnie stabilnego poziomu przepływu gazu w sieci EuRoPol GAZ odnotowanego w poszczególnych miesiącach roku gazowego.

5.3. Zastosowanie mnożników

Proponowane mnożniki będą stosowane na wszystkich punktach wejścia i wyjścia do/z systemu przesyłowego gazu należącego do EuRoPol GAZ-u, do rozliczania usług świadczonych na zasadach krótkoterminowych.

Opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu będzie obliczana wg następującego wzoru:

$$Op^{15} = Mn * Ss * Mu * T$$

gdzie:

- Op – opłata za krótkoterminową usługę przesyłania gazu (kwartalną, miesięczną, dobową lub śróddzienną),
- Mn – mnożnik,
- Ss – stawka opłaty, odpowiednio dla wejścia/wyjścia [zł/MWh/h za h lub zł/MWh/dobę za dobę],
- Mu – moc umowna [MWh/h lub MWh/dobę],
- T – liczba godzin lub dób świadczenia danej usługi krótkoterminowej [h lub doba].

5.4. Poziom rabatów stosowanych do obliczenia cen bazowych standardowych produktów z zakresu zdolności przerywanej - art. 28 ust. 1 lit. c) i art. 16 Kodeksu taryfowego

Dla sieci będącej własnością EuRoPol GAZ zakłada się pozostawienie metodologii opartej na zastosowaniu rabatu *ex-post*, jak w poprzedniej taryfie. Biorąc pod uwagę dane za lata poprzednie, w których nie wystąpiło przerywanie produktu z zakresu przepustowości oferowanego na zasadach przerwanych podejście takie jest uzasadnione.

Na podstawie art. 16 ust. 4 Kodeksu taryfowego rekompensata ta będzie zatem równa trzykrotności ceny bazowej (stawki) dobowego standardowego produktu z zakresu zdolności ciągłej.

¹⁵ w przypadku usług wirtualnego przesyłania zwrotnego, o którym mowa w pkt 5.5. stosuje się dodatkowo współczynnik 0,2.

5.5. Rewers wirtualny

W przypadku usług rewersu wirtualnego, na podstawie § 14 Rozporządzenia taryfowego, do cen bazowych stosowany jest współczynnik 0,2 (rabat równy 80%).

Do ustalenia ceny bazowej usług wirtualnego przesyłania zwrotnego świadczonej na zasadach krótkoterminowych będą miały zastosowanie mnożniki, o których mowa w pkt 5.1. niniejszego dokumentu.

Załączniki:

Załącznik nr 1. Kalkulacja współczynników sezonowych dla dobowych i śróddziennych usług przesyłania gazu na 2021 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 2. Kalkulacja współczynników sezonowych dla miesięcznych usług przesyłania gazu na 2021 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 3. Kalkulacja współczynników sezonowych dla kwartalnych usług przesyłania gazu na 2021 r. dla sieci OGP (art. 15 kodeksu taryfowego).

Załącznik nr 4. Rabat *ex-ante* na 2021 r. dla sieci OGP, zgodnie z art. 16 Kodeksu taryfowego.